

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CLASA A IX-A

– CICLUL INFERIOR AL LICEULUI –

COREGRAFIE: DANS ROMÂNESC. DANS DE CHARACTER

[CURRICULUM DIFERENȚIAT]

Filiera vocațională, profil artistic
Specializarea: Coregrafie

Aprobat prin ordin al ministrului

Nr. 5006 / 14.10.2004

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor.
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- **Notă de fundamentare**, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- **Notă de prezentare**, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- **Competențe generale**, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- **Valori și atitudini**, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- **Competențe specifice - conținuturi**, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii metodologice**, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplinele din aria curriculară *Arte (Dans clasic, Dans românesc, Dans contemporan, Dans de caracter, Repertoriu ansamblu, Repertoriu individual)* constituie căi de formare pentru specializarea Coregrafie, având drept obiectiv instruirea diversificată a elevilor. Se creează, astfel, premisele pentru o viitoare integrare profesională a absolvenților, conform propriilor opțiuni, dar și pentru orientarea lor judicioasă în studiul ulterior.

Aceste discipline contribuie la dobândirea unor competențe specifice domeniului.

Noul curriculum include pentru prima oară studiul disciplinelor care largesc aria limbajelor coregrafice și multiplică mijloacele de expresie: *Dans contemporan, Dans de caracter, Repertoriu ansamblu, Repertoriu individual*.

Prezentul document se constituie într-un instrument de lucru care prevede deplasarea accentului de pe acumulările mecanice de cunoștințe pe asimilarea lor creativă, de pe caracterul informativ pe cel formativ al educației artistice specializate, centrând interesul pe elev și pe opțiunile sale.

În acest sens, disciplinele de specialitate își propun:

- să familiarizeze elevii cu limbajele specifice fiecărui gen de dans, în vederea diversificării capacității de expresie;
- să formeze deprinderi motrice susținute motivațional intrinsec și ideatic;
- să creeze deprinderi de gândire creativă;
- să dezvolte capacități de valorizare într-un sistem axiologic propriu;
- să ajute viitorii artiști să-și definească propria personalitate, prin raportare la stilurile artistice și la reprezentanții culturii naționale și universale.

În structura noii programe, alături de competențele generale și de cele specifice, conținuturile sunt organizate în concordanță cu fiecare competență, dar, în același timp, pot constitui mijloace și pentru realizarea altor competențe specifice. Profesorul are astfel o libertate sporită de a acționa în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, de opțiunile acestora, dar și în funcție de mijloacele didactice de care dispune (înregistrări video, kinetograme, literatura de specialitate, internet etc.). Responsabilitatea profesorului față de calea aleasă în dezvoltarea competențelor, prin diversificarea conținuturilor, crește evident în aceeași măsură.

Sugestiile metodologice cuprind câteva posibile căi de urmat în demersul didactic.

Prezenta programă este valabilă și pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale.

COMPETENȚE GENERALE

1. Operarea cu elemente de limbaj specific dansului, în abordarea creațiilor artistice
2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice

VALORI ȘI ATITUDINI

- Disponibilitatea pentru receptarea specializată a creației coregrafice aparținând fondului cultural național și universal
- Receptivitatea față de diversitatea culturală definită istoric și geografic
- Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice autentice
- Manifestarea inițiativei în susținerea propriilor opinii estetice

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Operarea cu elemente de limbaj specific dansului, în abordarea creațiilor artistice

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Utilizarea elementelor de limbaj (bară, mijloc) 1.2 Utilizarea structurilor ritmice identificate, specifice fiecărei zone folclorice 1.3 Corelarea elementelor de limbaj specific cu semnificațiile originare	<ul style="list-style-type: none">Jocurile din clasa doiurilor și din clasa brâielor: “Pe picior”, “Poarga”, “Învârtita” din Câmpia Transilvaniei, “Tropotita”, “Ardeleana” din Țara Zarandului, “Brâul pe bătaie”, alte forme de brâu din diferite zone, pași încrucișați, bătaii în podea, pași prin ocolire, prin învârtire, mișcări din trunchi, mișcări ale brațelorRitmurile binar și binar-sincopatMișcări de bază în dansul de caracter la bară: <i>plié</i> și <i>grand plié</i>, forme de <i>tendu</i> și <i>jeté</i>, <i>rond de jambe par terre</i>, <i>foudu</i>, <i>pas tortillé</i>, <i>sforicica</i>, <i>battement développé</i>, <i>flic-flac</i>, <i>zapateado</i>, <i>grand battement</i>Structuri elementare de dansuri în stil polonez, unguresc, italian, rusesc

2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Identificarea expresiei formei 2.2. Identificarea trăsăturilor și a semnificațiilor costumului autentic 2.3. Configurarea corelată a dansului și a costumului stilizat	<ul style="list-style-type: none">Forma în relație cu spațiul, cu timpul și cu intensitateaFrazarea: relația părților coregrafice și relația cu muzica și cu spațiul.Scrieri ale dansului popularTradiții locale și dansuri înregistrate videoProcedee de stilizare
2.4. Compararea elementelor coregrafice specific naționale cu cele ale altor culturi	<ul style="list-style-type: none">Elemente coregrafice naționale și universale (obiceiuri, ritualuri, structuri și stiluri)

SUGESTII METODOLOGICE

Programa propusă pentru disciplinele *Dans românesc* și *Dans de caracter* integrează cele două genuri de dans într-o viziune unică, privind competențele specifice ce urmează a fi atinse, dar nu exclude diferențele formale, stilistice și de conținut.

Structura programei sugerează direcțiile demersului didactic, atât pentru disciplina *Dans românesc*, în cadrul căreia se dezvoltă la nivel superior achizițiile ciclului gimnazial, cât și pentru disciplina *Dans de caracter* la care se studiază dansuri populare stilizate aparținând popoarelor europene (polonez, italian, maghiar, spaniol etc.).

Se recomandă ca studiul dansului de caracter să înceapă cu mișcări executate la bară, pentru familiarizarea treptată cu elementele tehnice și stilistice ale dansurilor, abordare care nu mai este necesară la dansul românesc, unde această secvență a fost parcursă în clasele gimnaziale.

Elementele de limbaj popular prevăzute în programă vor ajuta la asimilarea și la înțelegerea de către elevi a specificului zonal (dans românesc) și național european (dans de caracter).

Se recomandă ca limbajul să fie asociat și integrat semnificațiilor originare ale tradițiilor locale sau național europene, habitudinilor comportamentale și vestimentare. Este bine ca fiecare zonă folclorică și fiecare stil să fie ilustrate printr-un studiu coregrafic cu evoluție în grup, sinteză prin care se însușează etapele demersului didactic.

Pentru disciplina *Dans de caracter* se sugerează următoarele conținuturi detaliate:

- pozițiile de brațe și picioare specifice dansurilor polonez, unguresc, italian și rusesc;
- dansul polonez (mazurca): chei simple și duble, *pas balancé*, golubeț, *pas de bourrée*, *pas gala*;
- dansul unguresc: chei simple și duble, *pas balancé*, *pas de bourrée*, *battement développé*, golubeț, sforicică;
- dansul italian (*tarantella*): modalități de mânăuire a tamburinei, forme de *battement tendu* și *jeté*, *pas emboîté*, *pas balancé*, *pas échappé*;
- dansul rusesc: pozițiile de brațe specifice dansurilor de grup (cerc, stea, carusel, lanț), pas de deplasare, drobi (bătăi alternative simple și duble cu pernița, tocul sau cu toată talpa), deplasare laterală cu *tombé* și bătaie simplă sau dublă, *malatok*, sforicică simplă și dublă, *golubeț*, *prisiadka*.

Evaluarea se va realiza pe baza observației continue a elevilor și în cadrul verificărilor semestriale.